

"OD BOJA DO ZMAGE"

"KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO"

Štev. 49.

Chicago, Ill., 6. decembra 1907.

Leto VI.

UNDESIRABLE CITIZENS IN KING THEODORE I.

Naš Dorče pl. Presidētovič se obrača po vetru ravno tako na primer kakor petelinov rep. Kamor sapa vleče tam se on obrne. In zakaj bi ne, ko se je vendar lepše udati naravnim silam kot pa se jim ustavljati in protiviti. Čitatelji se mogoče še dobro spominjajo, kako se je naš presvitli Theodore izrazil o uradnih Western Federation of Miners. Mogoče, da je to storil ne iz slabega namena in da mu niso prišli prihodnje volitve ravno takrat na misel ali pa je preveč spekuliral. Nekam je pihalo, potem naj si bo že od koder je. Ko je klical delavske vodnike "undesirable" državljane se je najbrž dobro počutil s Standard Oil Co. in si mogoče mislil, da bi imela ta več vpliva pri prihodnjih volitvah, kot pa "undesirable citizens" ala: Haywood, Moyer in Pettibone, katerih ure so bile baje štete. Seveda ko bi naš petelinček bil nekake vrste vedelj, bi tega nikakor ne storil pač pa mogoče obrnil svoj rep proti Standard Oil Co. Kar pa je že tudi storil.

Dorče se ni samo delavcem pri ljubi (?) ampak tudi Janezu D. in Harriman, kajti ti so tudi dobili čast "undesirable" državljanov, seveda po strani — in ne kar tako naravnost.

Harriman, Morgan, Janez D. in Carnegie nimajo teh titlov za stalno in se lahko pripeti, da jih predsednik pomilosti. In postavi za odrešitve ameriškega ljudstva, kakor se je to namreč zgodilo pred par dnevi z "undesirable" državljanom Pierpont J. Morgan.

Ker je morda Morgan imel veliko (?) vpliva na potisku sedanje krize in tako rešil ameriško ljudstvo groznega propada, bade in revščine, se je predsednik toli omečal in mu sedaj hvalo poje, — seveda mi mu je ne — ker dobro vemo — kam sapa piše.

Če bo jug tako lepo vejal, bode gotovo deževalo na Wall Streetu za časa volitev in upati je, da bo Morgan če vže družega ne vsaj republikanski kandidat za prihodnje predsedniško mesto.

Če bo ljudstvo tako neumno in volilo nespametno potem seveda bodedo imeli pravo, pošteno in pravično (?) vlado, to je namreč če se g. Morgan odpove koristolovstvu in obljubi, da bode delal samo za prid trustov in kapitala.

Bati se pa ni, vsaj tako dolgo ne, dokler ima delavsko ljudstvo par pedi pameti, da bi kedaj od predsednika posvečeni svetnik in odrešenik ameriškega ljudstva, zasel predsedniški prestol. Vse tako pa to so samo našega srečloveca prazne fantazije, mogoče pa tudi namigljaj onim, od kojih se pričakuje znatna podpora pri prihodnjih volitvah.

Cemu bi se pa toliko brigali za te volitve in bili vsaka štiri leta neumne borbe s kapitalom?

Poslušajte kaj pravi profesor Josip H. Drake, učitelj prava na Michigan Univerziteti: "Predsednik Theodore Roosevelt naj bi se izvolil za kralja ali pa predsednika za celo njegovo življenje.

Radi bi vedeli, kedo in od kod je ta profesor. Ko bi bil čital zgodovino Združenih držav in neel kaj pojma o republiki in sedajnih socialnih razmerah, gotovo ne bi kaj takega zinil. — Hura, Kralj Theodore I.!

Zavedni delavci in vsi oni, ki

ste okusili monarhično vlado, pazite koga in za kaj volite. —

Spomnite se delavske-socialne stranke in onih, ki Vam dajejo častna (?) imena kot "undesirable Citizens".

Razgled po svetu.

AVSTRIJA.

Na pritožbo tukajšnih Avstrijcev in Ogrov na ministra zunanjih zadev na Dunaju, se je vlada odločila skrbeti za v Ameriki naseljene Avstrijce in Ogre in je v to svrhu poslala dva zanesljiva moža v Ameriko, katera bodeta na vsakratni priziv od strani avstrijskih državljanov zadevo preiskala in potem razmere vladi predložila, katera pa bo zahtevala zadoščenje od krivice delajočih oseb oziroma ameriške vlade.

V resnici do sedaj se je zelo slabo postopalo z Avstrijci posebej z onimi, ki so še "zeleni" zgledali in upa se, da se razmere v bodoče zboljšajo.

Pri zasedanju avstrijskega državnega zbora je prišlo do preprirov. Socialni demokratje zahtevajo zboljšanje sedanjih razmer. Ako se socialisti ne pomirijo in odstopijo od svojih zahtev bode zbor najbrž razpuščen.

V Lembergu, Galicija, so politične demonstracije na dnevnem redu. Z rdečimi prapori in revolucijonarnimi govori obstravajo spomin na polsko revolucijo z leta 1831. Nemški zastopnik v Lembergu se boji demonstrantov in je prošil vlado za protekcijo.

NEMČIJA.

Bančni polomi po celem nemškem cesarstvu so na dnevnem redu. Kriza se pojavlja po vseh kotih zagrižene Nemčije in vsaki dan se čuje, da je ta ali ona velika trgovska firma prenehala s poslovanjem.

Znatno zvišanje cene živilom je privedlo socialne zastopnike v državnem zboru do burnega razmotrivanja in kancelar von Buelow je v grozni stiski, kajti načrt miroljubnega (?) cesarja Viljema za nabavo novih bojnih ladij in topov se bode najbrž izjalovil.

Če se posreči socialistom potepati cesarjev predlog potem smo sigurni, da si Nemška in Angleška sežeti desnici, kajti kakor se povzame iz poročil se Nemška pripravlja za spopad s Angleško. To se mogoče nekako čudno sliši, če pomislimo, da je cesar Wilhelm obiskal kralja Edwarda; vendar pa gori omenjeno je fakt.

RUSIJA.

Duma se je zopet sešla z nado, da dobe od cara Nikolaja to, kar ljudstvo zahteva — svobodo, ali nekele se je, Ministerski predsednik Stolypin je govoril in ravnal s člani dume kakor delajo učitelji s šestletnimi paglavci. Očeli jim je, da duma ne pripozna carja kot samovladarja in poleg tega jim je posebno še oktobristom dal razumeti, da car je gospod in samovladar in da tako se ga mora tudi od dume častiti. In nadalje jim je povedal, da kdorkoli se pregreši zoper ta nasvet, bode najstrožje kaznovan.

Očke dume so ga verno poslušali in bili uporekati, car se jim pa lahko v obraz smeje, dobro to, s kom ima opraviti.

Ne razumemo, zakaj se ljudstvo pusti farbatu na tak podel način. Ruska duma je carjeva izmišlotina in ni nič drugega kakor metanje peska v oči prostega

ljudstva.

Gotovo pa dela kisel obraz, ko zopet sliši o groznih pobojih v Vladivostoku, kjer so pretekle dneve njegovi najeti morilci in vojski pobili že 280 upornih meščanov.

Dne 12. decembra (carjev rojstni dan) se bode slišalo o prizorih, kateri bodejo zgodovino s zlatimi (?) črkami krasili. Na ta dan se pripravljajo revolucijonarji v Vladivostoku maščevati nad krivoloki.

Vojaški sod je izmed 206 upornikov obsodil 27 na smrt, 34 v pregnanstvo v Sibirijo in 140 pa v prisilne delavnice; pet je oproščeni.

Vojnemu tajniku Taftu, ki sedaj potuje okoli sveta bodejo Amerikanci, naseljeni v Petrogradu pripravili sijajen banket. Iz Petrograda potuje v Moskvo.

ITALIJA.

Država je dovolila 100.000 dolarjev za izkopavanje mesta Herculeum, poleg tega pa se je obvezala plačati vsako leto še 3000 dolarjev in sicer tako dolgo dokler se celo mesto ne razkrije.

Bernardski psi, kateri so po celem svetu znani, so one dneve našli v Alpskih prelazih tri onemogle potnike Italijane. Psi so takoj obvestili miihe, katerim se je posrečilo onemogle potnike najti in jih do bližnje postaje priversti, jim pomagati in okrepčati otrple ude za daljšo pot.

FRANCIJA.

V zadnji številki pisali smo o napetosti portugiskega ljudstva proti sedanjji vladi, ravno tako pa smo tudi omenili upor mornarice. Stvar je bila nekoliko pretiravana, vendar pa kakor se čita po španskih časopisih, Portugalec zahtevajo ljudovlado in odpoved kralja Karola.

Francozki časopisi zanikujejo vstajo in kriče, da se je nezadovoljno ljudstvo pomirilo, kar pa ni nikakor vrjeti. Vrijamemo pa, da prej ali slej bo moral kralj Karol odložiti žezlo in se udati ljudskim zahtevam.

Portugalsko ljudstvo ni tako daleč v ozadju kakor mogoče rusko in radi tega vrijamemo, da ljudstvo se ne bo dalo z lepa pomiriti.

BOSNA IN HERCEGOVINA.

Iz Sarajeva se poroča, da so delavci v omdotnih tobačnih tovarnih pustili delo in šli na stavko. Delavci so namreč zahtevali večjo plačo in so v to svrhu poslali deputacijo do Buriana, ministra za kmetstvo na Dunaju, kateri jih je prav lepo sprejel a storil za nje ničesar. Ko se je deputacija domov vrnila, našli so nove delavce v tovarnah. — Tu je zopet dokaz, kako lepo skrbi vlada za blagor delavca.

Sofija, 5. dec. — Vstaške čete nadlegujejo vaščane po deželi inje že prišlo do krvavih spopadov med temi in kmeti. Vlada se pa malo briga za poziv angleškega zastopnika, ki prosi, da bi z vso energijo polovila ustaške čete in iztrebila krvoločno in plena — črno golazen.

JAPONSKO.

je poklicala grofa Aoki, zastopnika in ministra v Washingtonu, D. C. domov. Višji krogi v Washingtonu so mnenja, da ga je vlada radi tega odpoklicala, ker je bil premirnega in dobrega značaja, in ker se je dobro počutil s ameriškinimi diplomati in jim šel na roke.

Ameriške vesti.

Slovenci in Hrvati, Pozor!

V nedeljo dne 8. t. m. ob pol deveti uri zjutraj vršila se bode v Narodni dvorani F. Mladiča na vogalu 18. in Center ul. javna delavska seja. Brati Hrvati vabijo vse Slovence na sejo.

Dnevni red seje bode sledeči:

1. Življenske in politične razmere hrvatskih delavcev.
2. Kako more delavski narod popraviti svoje bedno stanje.
3. Kdo je kriv, da je nastala kriza in kako se nam je boriti proti kapitalu.
4. Osnovanje "Hrvatskog Radničkog Prosvjetnog i Političkog Saveza."

Seja bode velezanimiva in polnoštevilna udeležba se pričakuje. Na svidenje!

Radnički sazivački odbor.

Šest deseti kongres.

Predsednik Roosevelt je v svojem poročilu na šestdeseti kongres predlagal takojšnjo preosnovno denarnega sistema, ob enem pa izrekel, da up v fundamentalne trgovske in obrtniške razmere, katere so sedaj na trdni podlagi in ki kažejo, da se bo v najkrajšem času zopet povrnila zgubljena zaupnost ljudstva, zraven tega pa priporoča da kongres polovi in kazni vse one malefaktore, ki se kradi in ki še kradejo ljudsko zaupnost in privedli oziroma povzročili nezaupnost ljudstva napram državi in državnemu vodstvu. Ravno tako ostro napada korupcijo loterijskih igrancev na berzi in kakor se vidi iz njegovega poročila pripisuje vsjo krivico sedanje krize srečlovskemu spekuliranju posameznih oseb.

Tudi železnice se je zmislil, ne samo radi primate ampak tudi nezgod, ki se v tolikem številu vsaki dan dogajajo. Rekel je namreč, da kongres najskuša uvesti zakon, ki bi oblastil državo vsaj v foliko, da bi ista lahko prišla železniške družbe vsaj nekoliko do izvrševanja zakonov, kateri so bili do sedaj tako nesramno prezirani.

V vsem obsegu se predsednik izkaže, da se za stvar zanima v pravem smislu, ali ko nadalje čujemo njegovo priporočilo za nabavo zgradbo štirih bojnih ladej, nadalje za zgradbo novih pošlaj ecaling Sta. ob pacifičnem obrežju in drugih za delavstvo nepotrebnih stvari, si pa koj mislimo od kod veter piše.

Upati je, da kongres stvar dobro prerečeta predno se odloči za to ali ono točko, katera ima priti na dnevni red.

Vse kar zahtevamo je pravica in potem bode že kar pride.

Vera in šola.

Chicaški šolski svet se je odločil, da iztrebi vsa verska poučevanja v javnih šolah. Potrebni koraki za ta smoter še ni storil, vendar kakor povzamemo iz Otto Schneiderjevga poročila, je stvar skoro gotova.

JUNAŠKA SMRT.

Strojevodja Jesus Garcia iz Douglas, Ariz., je rešil malo mestice Nacozari in nje prebivalce gotovo smrti s svojim junško-požrtvovalnim činom. Tovorni vlak, naložen s smodnikom, začel je goriti in ko je strojevodja opazil ogenj in videl v kako nevarnem položaju je malo mestice, zavlekel je vlak par milj iz mesta. Mesto in prebivalce je rešil pogina, on in sprevoznik

vlak sta zletela v zrak predno sta se mogla varno oddaljiti od gorečih, s smodnikom naloženih tovnih vozov.

Izdelovanje popirnatega denarja.

Do danes se je v državni tiskarni za popirpati denar v Washingtonu, D. C. že 50 milijonov novih državnih bančnih not izdelalo.

Kdo pravi, da v Ameriki ni denarja?

Upton Sinclair,

socijalist in pisatelj velezanimivega dela "The Jungle" je za zopet za chicaškimi mesarskimi magnati.

Kaj bo vendar sedaj na dan prinesel?

Plin eksplodiral—grozna nesreča.

Iz Fayette City, Pa., se poroča: V jami Naomi United Coal družbe, tri milje od tega mesta je eksplodiral plin. Čez 60 oseb je živih pokopanih in z rešilnim delom se je takoj začelo.

Krivda se pripisuje lastnikom rudokopa.

Meso dražje.

Koliko manj plačujete za meso, ed kar je kriza nastala? — Niti centa ali pa več!

Cena živini je znatno pala in upati je bilo da bode tudi mesu — ali preveč smo zaupali. Cena mesa se je povzdignila telesom zadnjih par dni.

Sodnijski prejemnik

z iz Jamestown Exposition družbo. Sodnik Wilcox iz Norfolk je predložil državnemu sodniku Waddill prošnjo upnikov za prejemnika gori imenovane družbe, koja je v grozno-težke dolgove zagazila.

Predzen rop.

Dva roparja, vsaki oborožen s dvema somokresoma, sta vstopila v salon B. Sweeney-a, na W. Jackson Boulevard in Center ave., Chicago oropala Harry McMahon, nakararja in nekoga trgovskega agenta in sja na to zaprla v ledenico (ice box). S 100 dol. in zlato uro sta jo pokurila iz salona.

STUNG

pravi Amerikaneec, in "stung" je tudi naš sošed. Le-ta piše v svoji prvi tedenski izdaji na koncu pete kolone na prvi strani: "Sodniki naj se torej v vseh stvareh, Mi se tičejo naše organizacije, obranjo le na "Proletarca" in se naj nikakor ne dajo v tem oziru slepiti od drugega takimenovaniga "socialističnega" lista."

Mi, in nobeden drugi trezen človek ne bo zameril ako si list dela reklamo, bode si ista vže kakovšna hoče, vendar pa nemoremo prezreti zabrkosti da bi je ne zavrnili. Sodbo prepuščamo čitalcem samim, mi pa opozarjamo "Proletarca" na to, da ne izziva naše potrpežljivosti, ker drugače hodemo zopet primorani postaviti se v bran pa bode to naš rudeči (?) sošed ali pa črni. See!

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošljamo:	
za \$ 10.30	50 kron.
za \$ 20.40	100 kron.
za \$ 40.80	200 kron.
za \$ 101.75	500 kron.
za \$ 203.50	1000 kron.
za \$1016.00	5000 kron.

Poštarina je všteta pri teh vrotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izdajatelj. kr. p. o. n. hrani in urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam pošljati je najprilicneje do \$25.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje meške Domestic Postal Money Order ali pa New York Draft.

FRANK SAKSER CO.
109 Greenwich St., New York
6104 St. Clair Ave., N.E., Cleveland, Ohio

Zgodovinska povest.

Peti del.

(Nadaljevanje.)

Peti del. (Nadaljevanje.)

"Ah, Juri Devinski — da, to je junak," je nadaljevala z neizprosno ostrostjo. "Na takega vo-

...omudb oblegovalci, nego oble-
...anci, ker se gre tem za življenje

o. Centre ave., Chicago, Ill.

SMRT NIMA OBLAST

in zavarovane police.

Gospodarska črtica.

Spomin na žaloigro in nje menežera.

S smehom na kosmatem obrazu, "dobrosrečno" in z vso prijaznostjo, ki jo bulgarski hajduci posejajo, je klical in vabil aktor nekega gledališča, s pristranskim naslovom "Jugoslovni Prismo-dar" občinstvo na udeležitev veleznanih žaloigrskih predstav.

Avdijenca je bila polnoštevna in vse je čakalo na počasno zagrinjalo, da se dvigne. Pa glej, o čuda!

Vže pri prvem prizoru prve igre je bil nered, katerega pa je "aktor" sam povzročil. Aktor plemeniti "Frakelj" ni bil namreč v somišlju z idejo, da vže tako dolgo opravlja aktersko službo, radi tega ni čuda, da je pri prvem nastopu te igre pokazal, da on noče igrati vloge navadnega aktora ampak pokazati se kot visoki "menežer in bos". — Ljudje so imeli svoječasno veliko o njem povedati in radi tega se je gledališki solastnik začel po malem bati in drgniti ob nos, posebno pa še takrat, ko se je sam prepričal in uveril, da je vendar resnica v tem, kar se je govorilo o tem aktoru, plemenitem gospodu "Frakelju".

Igra, v resnici žaloigra se je bila ravnokar pričela, "gledalci" pa so pričakovali po odmoru prvega akta nadaljevanje in aplaudiran konec ali izid te igre — ali, smola je bila, smola!

"Lej ga!" je zaklical in neka-ko "šepetaje" zavpil gledališki solastnik, ko je zagledal svojega "tako" izvrstnega aktora, preoblečenega v menežersko obleko stati samoblastni na gledališkem odru. "Lej ga no! Prav znan se mi vidiš! Ali nisi ti naš aktor pl. g. Frakelj?"

"Ka-aj praviš?" se je zadržal nad svojim solastnikom. "Ka-a-a-j? Pa jaz aktor? Jaz sem od danes naprej "menežer in gospodar!" Ti si Čič, oh ne, moj sluga od danes naprej in mesto, da bi ti jaz plačal, boš ti meni in to takoj drugi teden!" Začel je z gladiatorskim mečem po zraku muhe vbijati in pokazati kakšno veleoblastnega se počuti.

"No to je pa pri moj d—!" si je mislil gledališki solastnik.

Prvi prizor končan — seveda drugi se nadaljuje.

Gledališki nekdanji aktor pa postane v par trenutkih tako velika žival—menežer in gospodar s tako hitrimi spremembami, da se je občinstvo kar čudilo njegovi spretnosti v pretvarjanju "oslov" v živali.

Ko se je ljudstvo tako čudilo se aktor namuzne in iz dna svojega omadeževanega srca vzdihne:

"Sedaj sem ga pa moralno ubil." Prikloni se do tal izgrine kot kavra. —

Če je žaloigro v resnici prejšnjemu solastniku žal, ko je dobil od svojega solastnika nekdanjega aktora tako nepričakovano in iznenadeno moralno zausnicio, mi ni znano. Mislim pa, da ne. Vsekako pa si je lahko mislil: Le počakaj! Slab prijatelj si mi bil in tega ti ne zaprinesem. Verujem, da je tudi opomnil: "Sram me je, da sem se na tvojo zvestobo in odkritosrčnost toliko zanašal. Jaz bom imel še kaj jesti, ker imam še par dolarjev v žalogu, katere pa nisem na gledališkem odru zaslužil, pač pa s trdim delom. Prišel pa bode mogoče (?) čas, ko se boš, dragi mi pl. Frakelj lačen in v pomanjkanju prelmenoj zviljal in te ne bom hotel poznati."

To vse se godi sedaj za zagrinjalom, kajti aktora oziroma lastnika gledališča sta se tako daleč spozabila, da nista niti opazila, da je zagrinjalo samo padlo dol. Seveda igrala sta za "firhangom". —

Gospod pl. Frakelj se je na one besede jako razjezil. Z zob-

mi bi bil zaškrtal, če bi jih imel. Seveda naposled se je nekoliko potolažil in mu začel praviti, da ima vže drugo gledališko družbo na ponudbo — tam daleč, daleč v "Dunifunu v Miseriju" in da tam ne bo igral samo žaloigre pač pa "continuous vaudeville" pri gospodu "Glašku"; povedal mu je tudi, da mu je ta družba vrhu dobre in visoke službe obljubila mastno plačo, kakoršno dobivajo samo menežer in denaržeri. —

Te besede so nekdanjega gledališnega solastnika hudo spekle, kajti vedel je, da se plemeniti Frakelj ne le samo iz sebe ampak tudi iz njega norce brije in globoko je izdihnil. —

V tem času pa se je zopet zagrinjalo samo na pol dvignilo in ljudstvo je pričelo smrdljiva jajca in klopotee na plemenitega aktora metati. Ker je pa aktor to početje kot za vsestransko odobravanje vzel, porinil je zagrinjalo do vrha in še več klopoteev se je razbilo na mastni bradi. To je bil jeden najlepših prizorov in ljudstvo je ploskalo, on pa se je postavil na sredo odra in se jim po "svoje" zahvalil.

Na to se prikaže solastnik, kateri se je prej kombardiranju klopoteev umaknil in igra se je nadaljevala.

"Kaj ti je?" ga hinavsko vpraša pl. Frakelj.

"Nič," mu ta odgovori.

"Kaj ti pa je vendar, presnmani Čič?" ga opetovano pobra-

ra.

"E, kaj mi je? Ljudje bodo govorili sedaj o meni kakor o kakem kmetu, kar tudi v resnici sem, ali vedi pa, da tudi ti ne boš tako velik gospod, kakor si misliš in če bi se tako daleč spozabil, da bi še kedaj za zagrinjalom igral, takrat ne misli, da te bode občinstvo samo s klopotei pozdravilo, ampak s gasilnimi brizgaljmi bodejo vodo na te spustili."

"Da se le ne bi zmotili in me s pivom in žganjem okopali."

"Zug pa biti resnica in izgleda tako, ali pomisli v Dunifunu ne igrajo Tvojih iger, ne veselji in ne žalostnih, ampak igrajo za denar, kojega vrednost znajo ceniti in ga v svojih žepih obdrže. Le mi vrjemi, da od samega dela in štedenja so vitkih postav in niso tako debelohasti kakor si ti!"

Gospod pl. Frakelj je povesil koničasto glavo in globoko vzdihnil, a rekel ni nič. Rad bi bil kmetu zavrnil ali resnici se ni upal ugovarjati. —

"Ej, obišči me pa vseeno v Dunifunu" se je ojačil in nadaljeval: "Prav v resnici me bode veselilo, če me obiščeš in zagotavljam ti, da se boš izvrstno zabaval. Tam kuhajo prav izvrstno. Kaj porečeš, če ti enkrat s fazanom postrežem? Tam imajo vsak dan veselice in pojedine kakor na Gorenjskem pri vaškem županu Martinu. Vsak popoldne in večer imamo pri sosedu Glašku zasmehovanje "kmetavzarjev", in kaj še več, smejal se boš gotovo, ko boš ponosno stal med nami frakarji in gledal kako bodejo morali "prosti" kmetje na naša povelja po razbeljenih ploščah bosonogi plesati. Seveda zvečer so domače zabave na programu in poje se tudi "gorenjske" in na ves glas kakor in kolikor kdo premore ali hoče. Če boš prišel, pokazal ti bom kako se kmeti za nos vodi in dere, kaj še, celo po trnju jih bom pustil plesati in še nekaj bolj elegantnega — ubeglega vojaka bom pustil ufatiti. — To bo skakal! Glej, da mi sigurno prideš!"

"Ne," odgovoril je nekdanji gledališki solastnik in pravi kmet (toda ne neumen). "ker taceh početij in trpinčenja kmetov oziroma nižje vrste stanov ne morem niti gledati kaj še le odobravati, pač pa drugače gospodo, a ne hajduke, spoštujem."

"Toraj ne boš prišel, ti umazani č—č, lopov!"

—

—

—

—

—

—

"Če nočeš že onega gledati, pa ti bom pokazal moje čehelice — O, joj!" —

Hvala lepa, zastoj me vabiš, kajti tvoje hvalisanje je presivo-ko in preošabno. Ljudje z ljudmi kaj takega ne počenjajo in tudi tako ne pijo, jedo, pojo in plešejo, kakor si mi ti gosp. pl. Frakelj načrtal. Še v svojo sredo bi te oni gospodje ne sprejeli, če zvedo kako si novih, a mene pa tudi ne bi, ker sem preveč kmetičke pasme."

In tako se je zgodilo.

Po tem razgovoru se je nekdanji gledališki solastnik in kmet poslovil od g. pl. Fraklja in menežera in mu želim srečni — good bye.

(Dalje prih.)

Vsak slovenski delavec mora čitati "Glas Svobode"! Sodrugi, širite ga!

KRIZA IN KRATEK POGLED V PRETEKLOST.

Zdr. države se vsekako pripravljajo na bodočo krizo, katera se že sedaj pojavlja po vsih kolik njih posesteo. Policija se množi, vojaštvo se nabira, brezdelno delavstvo se zbira pred zaprtimi tovarnami in vse kaže, da kriza je v povelju svojega razvitka — ali pa že končana in potlačena.

Predno pa skočim na razlaganje sedanje krize, naj v kratkem epišem krize preteklega stoletja in povod istim.

Zgodovina in statistika kažeta, da so vojske deloma vzrok krizam nasprotno pa tudi kažeta, da za časa vojsk industrija cvete. In zakaj bi ne? Vojske so najboljši kupci in konsumer svetovnega produkta, vojska veliko uniči in tudi veliko porabi, temu toraj za časno evtenje industriji. V tem času tovarne delajo neč in dan, trg se polni z izdelki in se s časom tudi napolni, kapitalistični anarhisti telamujejo med seboj z izdelevanjem raznih stvari, ne oziraje se na to, da trg je že prenapolnjen — v tem času se sklene mir — vojska, najboljši kupci preneha z nabavo produktov in posledica je, da trg koncem vojske s produkti prenapolnjen, ne sprejema več blaga in radi tega morajo izdelovalci barikadirati svoja privatna skladišča — dela se vedno v eno smer in posledica je, da se tudi skladišča kmalu napolnijo. Kaj potem? Tovarnar preneha z delom v tovarni — delavce je brez dela, brez gotovine, v skladiščih zdloženih izdelkov ne more kupiti, kajti ne dela in nima denarja in tako cela trgovina in obrt pride na ničlo in posledica tega je — kriza.

Poglejmo si vojsko z leta 1815. V času vojskovanja in tudi par let za tem je industrija cvetela po cellem kontinentu. V letu 1824 in 1825 nastala je druginja, jedna prvih in največjih človeštvu znana kriza. Druga večjih kriz prišla je leta 1844. Takrat se je mislilo, da vzrok tej krizi je papirnati denar, ki sicer takrat ni imel nobene veljave, radi tega je angleška vlada, kakor tudi avstrijska vpeglala sledeči zakon: Ustanovi naj se državna banka in sicer z dvema oddelkoma, prvi izdajalni in drugi prejemalni, to se pa razume na sledeči način: Predno je izdajalni urad izdal bančno noto je moral uložiti v prejemalni urad na noti citirano veljavo v zlatu, kot varščino za izišlo noto. To je bil seveda dober korak kar se tiče denarnega prometa vendar pa ta prenosna ni nikakor zabranila krize, kajti že v letu 1857 razvila se je druga in še hujša kot ona z leta 1844. Toraj to je razvidno in dokazano, da denar oziroma cirkulacija denarja ni vzrok krizam temveč nekaj popolnoma drugega. Leta 1866 imeli smo tudi krizo, za to je prišla zopet leta 1873, katera kakor tudi one z leta 1893 se še danes veliko čitateljev živo spominja.

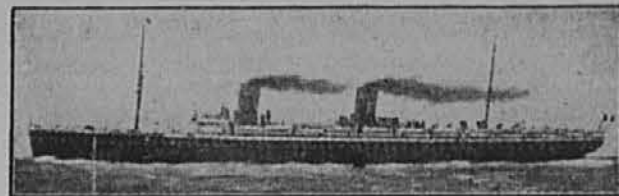
Pred par leti bila se je rusko

(Dalje na 8. strani.)

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.



New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
La Provence 30.000 HP | La Lorraine 22.000 HP
La Savole 22.000 HP | La Touraine 15.000 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.

A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

Pavi Sarič, agent na 110—17. cesta, St. Louis, Missouri.

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za moške — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove
po
najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uraduje na svojem domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10.
ure popoldne in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.



Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

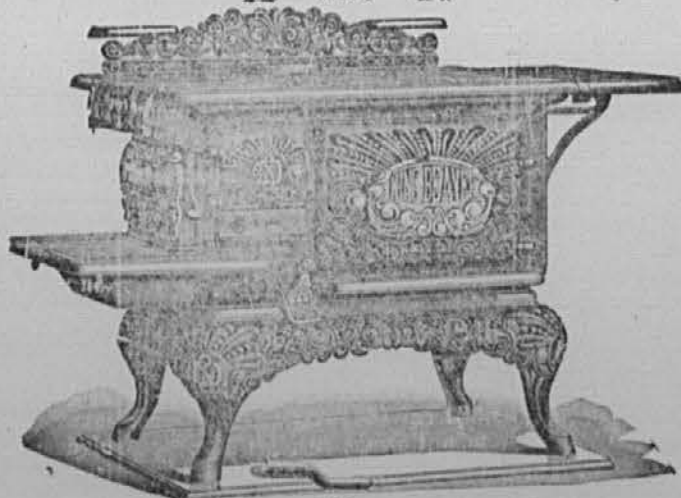
Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peči in pohištvo pri

NAS



Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER | MAGNET | GRANAT

Razvaža pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)

WEEKLY

Published by The Gl. Svobode Co
665 Blue Island Ave. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

rvi svobodomiseln list za slovenski
narod v Ameriki.Glas Svobode" izide vsaki petek
velja za AMERIKO:za celo leto\$1.50
za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo letokron 10
za pol letakron 5Naslov za dopise in pošiljave je
Glas Svobode Co.

665 Blue Island A. CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo na-
ročnike, da nam natančno naznani-
pogol NOVEGA tudi STARI naslov.**Dopisi.**

Kenosha, Wis., nov. 29. 1907
Priljubljeni nam "Glas Svobode"! Že dolgo se ni videlo v Tvojih predalih nobenega dopisa iz lepe naše slovenske nasebine. Rojake po širni Ameriki naznanjam, da je naše dično društvo Ilirija št. 38 S. N. P. J. priredilo dne 23. t. m. zabavno veselico, katera se je izvanredno dobro obnesla. Društvom in sicer: "sv. Roka" št. 276 Narodne Hrvatske Zajednice, "Slovenec" št. 68 S. N. P. J. in Slovaskemu ženskem društvu "sv. Marte", katera so se polno-
stevilno veselice udeležile, izre-
kam tem potom najtoplejšo za-
hvalo. Godbo smo imeli izvrstno. Tamboraško društvo iz Milwau-
kee, Wis. udarjalo je milodoneče
poskočnice in pripomoglo do iz-
vrstne zabave.

Kar se pa tiče tukajšnega dela
pa ni še tako slaba, kakor smo se
bali in upa se, da bomo kmalu
zopet polnoštevilno z delom pri-
šli.

K zaključku Ti kličem, kakor
tudi vsem cc. društvencem in
društvenikom, ki so se naše zaba-
ve udeležili krepki Nazdar!

M. Kirar, predsednik.

Listnica uredništva. Vaš dopis
je prekasno dospel našo pisarno
in radi tega smo opustili naznani-
lo glede seje vašega društva Iliri-
ja. S pozdravom!

Chicago, Ill., Dec. 1. 1907

Cenjeni sodrug Slavko, urednik
Glas Svobode. V prilogi Ti po-
šiljam dopis, katerega prosim, da
preložiš na Slovensko in objaviš
v socialnem glasilu "Glas Svo-
bode".

Mi Slovenci delavci, kakor tu-
di drugi raznih narodnosti imamo
danes pred seboj vprašanje skup-
nega interesa — v smeri zboljša-
nja našega stanja. International-
na socialna stranka je gibanje
zavednih delavcev, ki se bore za
skupne interese in zboljšek delav-
stva in delavskih razmer. V tej
stranki ni mejne črte potem bodi
glede vere, narodnosti ali polti.
Vsi smo enaki in vsi moramo ena-
ko delovati. Če pa hočemo, da vsi
enako delamo in vemo kaj imamo
za storiti, moramo se zvezati ne
indirektno pač pa direktno s so-
cijalno stranko. Samo ena prava
stranka je in to mednarodna in
naša upora, zastava in podstava je
"Komunistični Manifest", katere-
ga pa žalibog do sedaj še v slo-
venskimi videl nisem. Njega roj-
stvo in podstava sta Marx in En-
gels, katera sta, ne ustvarila, pač
pa znanstveno povzdignila današ-
nji socializem. Veliko bi se dalo
pisati o tem manifestu ali prestop
in čus mi tega ne dopuščata. Edi-
no kar povzamem sedaj iz njega
je to: "Strankarstvo in osebno
napadanje, socializem ne uči in
nikjer ne najdem, da bi bilo kje v
manifestu napisano napadati ose-
be. Jaz Glas, Sv. ne zamerim za
preteklost, kajti velika sitnost je
odreči somišljeniku zagovor v

z njegovim glasilu in posledica tega
je, da iz osebnosti pride na tožbe,
kar ne le škodi prizadetima, am-
pak tudi listu in celi stranki.

Nadalje naj omenim, da vera je
postranska stvar in radi tega se
je naj pusti na miru — tako dolgo
dekler se v naše stvari ne vlika,
ravno ista je z duhovni. Oni so le
nekaki delavci in sužnji kapitala
in glejmo naj prej, da kapital pr-
vo vničimo in potem kar se tiče
njegovih agentov bo lahka — bo-
dejo se mogli s kapitalisti vred
penizati. Vsekakor pa, če hočemo,
da zmagamo in napredujemo, o-
klenimo se vsi glavnega stebra —
Internationalnega Socializma in
Glas Svobode naj nam prinaša ta-
ke merodajne članke in spise, ka-
teri so v somišlju s pravim socia-
lizmom.

Glasu Svobode gratuliram, da
je iz razbitega tira zavozil zopet
na gladko prago. — Le tako na-
prej in vedno boljšega je pričako-
vati.

Upam, da so tudi drugi sodrugi
čitatelji opazili premembo na
vseh straneh lista. Vrijamem pa
tudi, da imate dovolj dela, da
"prestrihate" blato, katero se je
raztrosilo med svet v zadnjih šest
meseceh, ko je bil list v rokah o-
seb, ki mogoče niso hotele vedeti
ali pa ne vedo principov socializ-
ma in so se raje dregali s napadi
in zagovori.

Stem pa še nikakor ne rečem,
da se nesne napadov odbijati ali
pa take prilikavce ponižati, ven-
dar če se to zgodi naj se ga s stvar
nimi članki pojbi.

Želeč čitateljem — sodrugom in
Gl. Sv. obilo vspeha in napredka
bilježim s soc. pozdravom

John Kambish.

ZAHVALA!

So, Lorain, 30. nov., 1907. Tem
potom se najiskrenejše zahvalju-
jem Slovenski Narodni Podporni
Jednoti in nje članom in člani-
cam za velikodušno podporo v
znesku \$500, katero mi je slavna
jedinota izplačala v popolnem ob-
segu in brez vsakih sitnosti, kakor
se to navadno dogaja pri drugih
jedinotah. Zahvalujem se pa tudi
društvu "Bled" v So. Lorain, O.
za podporo in bratovsko simpati-
jo, katero so mi bratje in sestre
izkazale in mi še izkazujejo.

Rojakom po širni Ameriki pa
polagam na sra ta slučaj, da se
bodo vedeli združiti s edino prave,
bratersko Jednoto, to je našo
dično S. N. P. Jednoto, katera
tako lepo skrbi za vse svoje sine-
ve in hčere. Pristopajte teraj k
Slovenski N. P. Jednoti, kajti v
njej je edinstvo in ljubezen do
bližnjega.

Izražajoč še enkrat mojo iskreno
zahvalo bratom in sestram S.
N. P. J. posebno pa še onim dru-
stvom "Bled", Vas pozdravlja Vam
hvaležni

Martin Bogovčič.

ZAHVALA.

Podpisani izrekam tem potom
najiskrenejšo zahvalo vsem znan-
cem in prijateljem, ki so mi tako
zvesto stali na strani v britki uri
ob času bolezn in smrti moje
ljubljene soproge Ivanke.

Posebno se pa zahvaljujem čla-
nom društva "Edipost" št. 12,
S. N. P. J., kateri so tako sočutno
spremili pokojnico k zadnjemu
počitku in mi s tem olajšali britko
žalost.

V Murray, Utah, 27. nov. 1907.

Fr. Hoffman, I. r.

**IZ GLAVNEGA URADA
S. N. P. J.**

S tem se naznanja vsem kra-
jevnim društvom S. N. P. J., da se
bodo od zdaj za naprej objav-
ljali mesečni asesmenti v Jedno-
tinem glasilu. V tem smislu so
se napravile nove tiskovine, kte-
re bodo zelo olajšale delo krajevnim
tajnikom. Društva jih prej-
majo še ta teden.

Asesment za mesec december
je: za člane \$1 kot redni ases-

ment, 25ct za Jednotino glasilu,
kteru izide drugi mesec in 5c, za-
pokritje stroškov za zapisnik in
nova pravila. Vsak član plača
torej za mesec DECEMBER \$1.30,
članice pa po 25 ct.

Ktera društva so že pobrala
asesment za december, naj pobe-
ro ta asesment v prihodnem me-
secu.

Nadalje se prosi, da društva
malo potrpe. Bolnih podpor in
smrtin se ne more še nakazati,
ker ima stari blagajnik Fr. Klo-
bučar Jednotin denar še vedno
v svojih rokah. Novi odbor Jed-
note je storil vse potrebne kora-
ke in dobi blagajno mogoče že te
dni. Potem se bode nakazalo vse.

Pravtako se prosi potrpljenja
glede tajniških poslov. Vsi posli
od meseca avgusta do danes so
večinoma še nerešeni. Predno se
to spravi v red, bode treba več
časa. Zato naj se ne jeze društva,
da ni v začetku vse tako točno,
kot bi moralo biti. Tiskovine so
tudi večinoma vse posle in je tre-
ba naročiti nove. Zato pa potr-
pite malo, saj se bode rešilo vse
še ta mesec.

Ktera društva so imela voli-
tev, naj pošlejo novo izvoljene
odbornike, da se sestavi imenik.
Nadalje naj krajevni tajniki po-
šlejo imena in natančne naslove
vseh svojih članov, da ve glavni
tajnik razposlati mesečno glasilu
na dotične naslove. Imena in
naslove naj dološlejo še ta mesec,
ker izide drugi mesec že glasilu.

Opozorjuje se še enkrat, naj
pošiljajo društva vse zadeve na
novega tajnika, kar je denarja pa
na blagajnika Fr. Korčeta in na
nikogar drugega ne. Pisma, na-
slovljena na druge osebe, se
sploh ne bodo upoštevala.

Z bratskim pozdravom

Glavni odbor S. N. P. J.

SOMIŠLJENIKI POZOR!

Vse cenjene naročnike in rojake
somišljenike obveščamo, da naš
sotrudnik, član avstrijske social-
no-demokratske zveze, Ludvig
Mayer potuje po Indijani, Ohio,
Virginiji in Pennsylvaniji z namer-
no, da se na lieu mesta o težnjah
naših rojakov-delavcev pouči, ker
mislimo, da le na ta način nam je
možno zapopasti in se informirati,
kje delavca najbolj čevlji žuli in
jim s vednostjo koristiti in se za
njihove — vaše interese uspešno
bojevati.

Rojaki somišljeniki se naprosijo
da mu kolikor možno v težavnem
delu pomagajo in ga podpirajo.

Tudi ne pozabite, da sotrudnik
Mayer je pooblaščen pobirati na-
ročnino za "Glas Svobode", ka-
lor tudi oglaš in druge stvari.
S soc. pozdravom

Upravištvo "Gl. Sv."

SLOVENCEM V POGLED.

Cenj. direktor Collins, N. Y.
M. Instituta!

Vaše pismo sem prejel ter Vam
sporočujem, da sem vsa zdravila
v redu prejel, katera so me tudi
prav popolnoma ozdravila, za kar
se Vam najtopleje zahvaljujem
in vsakemu vas priporočam. Vas
avaležni

Mihail Kršinar, Box 68 Tyre, Pa.

Anehor je simbol upanja, in
oni ki trpe na kostih, križcih,
influenca, prehlajenju in drugih
slahih boleznih naj zapajo na
in rabijo dr. Richterjev svetovno
znani Anehor Pain Expeller, 25c,
in 50 c.

"Tempora mutantur — groš-
politikarji" tako prosi osebnega
boja rudec socialist pri sosedu
"Tedniku (?)". Če že ravno boj
želite, hajdi pa se udariva! Vi
imate list v rokah kakor tudi jaz,
pa posvetiva predale listov za naš
oseben boj in skušajva koristiti
proletarijatu z — osebnimi boji.

To je Vaš socialno-demokrati-
ni manever, ki ste rudec-socialist,
kot puronov kljun, — z bombo na
vratu, jaz pa ki sem danes črn
jutri rudec, ali kakor že prilika
ranese, Vas pa povoham in pri-
dvignem nego — au revoir!

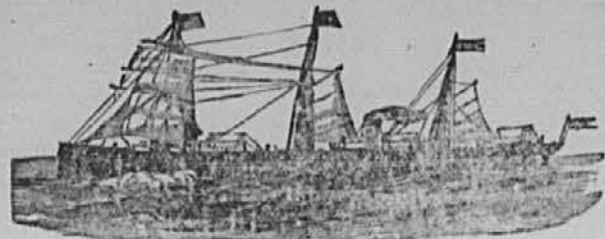
FR. SAKSER CO.

109 Greenwich St. NEW YORK

PODRUZNICA

6104 St. Clair A., N.E. Cleveland

Oficijelno zastopništvo vseh parobrodskih družb.



Priporočam Slovencem in Hrvatom o priliki poto-
vanja v staro domovino, ali ako žele koga sem vzeti —
v prodajo parobrodskih listkov po najnižji ceni.

Železniške listke za vse kraje v
Združenih državah in v Evropi.

Pošilja najceneje in najhitreje denar v staro domo-
vino, bodisi zasebi im strankam, posojilnicam
ali v katerokoli svrhu.

Vsak slovenski potnik naj pazi, da pride na številko

109 Greenwich Street,

in nikamor drugam ter naj se prej dobro prepriča, ako
je na pravem prostoru, predno se da pogovoriti, da ko-
mu vroča denar v mnenju, da ima opraviti z nami.

Podpisani naznanjam,

da sem otvoril lepo urejeno gostilno

Hotel Laibach

Na vogalu 4th & Silver St., San Francisco, Ca. if.

Ob enim naznanjam v San Francisku in okolici bivaajoim,
kakor tudi potujoim rojakom, da teim v svojem novoreje-
nim prostoru vedno sveže najfinejše pijače in najboljše Cali-
fornijska vina, in razna žganja Postrežba z izborno do-
mača hrano. Na razpolago unijske smodke spalte sobe in za
zabavo igralna miza (pool table).

Za obilno obisk se priporoča s spoštovanjem JOHN KUKAR.

Slovenec in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam,
da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in ta-
ko svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvom priporočam tudi moje dvorane
za društvene seje, svačbe, zabavne večere itd. — veliko
dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc gostom so vedno na razpolago najboljše
pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! —
Priporočam se vsem v obilno poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

MED NAMA!

Ako hočeš imeti dobro fotografijo, pridi k meni.

Jaz se bavim s tem poslom že 25 let in moj delokrog se je med
tem časom zelo razširil. To pove dovolj. Pridi k meni in bdi
prepričan, da ti izdelam po zmerni cene fino sliko v najbližji
izdelovalnici fotografij, kar jih je na zapadni strani (West
Side) mesta.

Izkušen fotograf

391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 287

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: JOSIP ZALOKAR, 899 Addison Rd. N.E., Cleveland, O.
 Tajnik: Frank Krže, 34 Gilpin Place, Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KORČE, 6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
 Zapisnikar: Frank Mravlja, 814 W. 21. Place, Chicago, Ill.

Nadzor: JOSIP KALAN, 4201 St. Clair Ave., N.E., Cleveland, Ohio.
 niki: JOSIP BRICEL, Box 312 Conemaugh, Pa.
 PETER GRUEL, Greenland, Mich.

Porotni: MIHAEL ZUGEL, Box 202, Murray, Utah.
 odbor: JAKOB MIKLANČIČ, Box 3 Willock, Pa.
 MARTIN ZELEDNIKAR, 432 Boliver Rd., Fairborton, Ohio.

VSA poročila naj se pošiljajo na tajnika Frank Kržeta; denarne pošiljatve pa na blagajnika Frank Korčeta.

Geografično znanje.

Priredil L. Mayer.

"Arbeiter Zeitung" piše, da v New Yorku izhaja 22 časnikov v inozemskih jezikih in sicer: v kitajskem, japonskem, hrvaškem, finskem, litavskem, valškem in slovaškem (?). Chicago ima 14 časnikov v inozemskih jezikih, Boston ima 5 armenskih časnikov in v Bedfordu, pristaniščnem mestu s kacicami 60,000 prebivalstva ima 3 v portugalskem narečju pisanih časnikov.

Toraj slovenskih časnikov ni (?) niti v New Yorku niti drugod!

In zakaj? Zato, ker o Kranjski zemlji, ravno tako o Štajerski, Koroški in Primorski kakor tudi o Slovencih v obse njih ne ve. Tukajšni Slovenci, kakor tudi večina Hrvatov se izdaja za Avstrijce (Austrians). Seveda vsi, ki smo bili kedaj podložni Avstriji smo Avstrijci, vendar stem pa še ni narodnost povedana. Čehi, v Trstu živeči Italijani, Ogrji, Hrvati, Polaki itd. so tudi Avstrijci, vendar ti narodnjaki se ne kličejo: Mi smo Avstrijci ampak mi smo Čehi, Italijani itd. In to je tudi prav! Seveda Amerikane ne pozna in pravi, da smo "slavonci" ali pa tudi še bolj spačeno. Vsekakor večina Amerikancev niti ne sanja, da Slovenci tvorimo lep narod in radi tega nas Slovkom prištevajo.

Pred kratkim časom prišel sem v razgovor s Amerikaneem nemškega rodu. On vpraša od kod da sem in mu povem, da iz Kranjskega. On: "Kje pa je to?" Jaz: "V Avstriji." On: "V Avstriji pa pa Dunaj, ne pa Kranjsko." Trdil sem se na vse načine, da bi mu o Kranjski deželi in o Slovencih poglobitve poteze iz zgodovine raztolmačil. On me je zelo zanimivo poslušal, polag tega dvomil in me naposled vpraša: "In vendar, kje pa je ta dežela, o kateri toliko govorite?" Jaz mu povem, da Trst tudi k slovenski deželi spada. "Aha, ste pa blizu Turškega?" Kaj bi odgovoril na to? Hitro pomislim in mu odgovorim: "Da, da, od mojega stanovalja do Turškega je samo en dober streljaj in Turci k nam v cerkev hodijo." Smejal se ni sem, ker sem bil hud in verjel mi je.

Pri neki drugi priliki mi ravno ta nemški Amerikaneec reče: "Poslušaj, jaz sem v atlas in zemljevidne knjige pogledal in sem našel, da je tudi v Nemčiji "Trier",

"revir", prosim te raztolmači mi, kako vendar moreš ti blizu "Trierja" doma biti, kakor si mi zadnjič pravil, in da Turci k vam v cerkev hodijo?" Jaz mu pa rečem: "Dragi, jaz nisem o Trierju s teboj nikoli govoril in sem prepričan, da med "Trier" in "Trierst" je velika razlika." Aha, prav imaš! Ti ali ni pri vas dežela, ki pod Avstrijo spada, — le čakaj, kako se že imenuje? O, yes, Srbija." Jaz ga po strani pogledam in vprašam, kaj ga je vendar od tega vprašanja privedlo. On pa mi pove, da v bližnji ulici živi bravec, kateri je iz Srbije doma in spada pod Avstrijo. Jaz

se iz radovednosti k dotičnemu braveu podam in poizvem, da je doma iz Verovitice.

Moj Amerikaneec mi ni veroval, da je Srbija samostalna kraljevina, da ima svojega kralja itd.

O umoru kralja Aleksandra in Dragi je toliko vedel kot dolgo uhi zajec in meni je smehljaje rekel, da "humbug" trobim. Evo ti ga na! To so uzorne šole o geografiji.

Amerikaneec se ne sme zameriti, kajti on je domačin in gre se mu le za "business" in vse inozemstvo mu je španska vas, — in prav ima!

Kaj pa je z nami Slovenci? Kaj je temu povod, da nas Slovence Slavoncem ali Slovkom prištevajo? Vsekakor to nas ne žali, saj oni so tudi Slovani, kakor mi in so naši bratje. Ali povod k temu, povod, da o naši domovini, o našem socialnem življenju in o našem položju, na smo Slovenci in ni družega. Amerikaneec ne ve! Kaj temu vzrok? Odgovor na to je sramoten, a resničen: **Mi sami!**

Zal, da se Slovenci doma za ljubezen za svoje domovine malo ali pa nič ne brigajo. Ponos na svojo rodno zemljo, na rodni in lepi slovenski jezik jim je deveta briga, ptuj in ne le samo to, da se ga ne zavedajo, ampak se ga naravnost — sramujejo, kakor hitro domači jezik spremene. Žalostna majka!

V ptujini je našim rojakom prva skrb da se ptujih šeg in ptujega jezika privadijo.

Dobro in koristno je, da se vsaki v ptujini dotičnega jezika priučil, a sramotno pa je za narod, da se na ptuji zemlji s ptujimi šegami in navadami spajdaš in jih vporablja in vpeljuje pri takih funkcijah, ki so slovenskega pomena. Čemu se toraj s ptujim perjem kinčati in sramotiti ne le samega sebe ampak cel slovenski rod.

Tako n. pr. piše "Slov. Narod", da je Pevsko društvo "Prešern" v Pueblo, Colo., imelo svojo veselico, katera je vseskozi izvrstno uspevala, a napisi so bili "angleški" in trakovi "vijoličasti"! Ali ni to gorostasen škandal, ki do neba vpije!!! Ali je "Slovenian Glee Club" pristojnejši ali mogoče imenitejši napis kot pa recimo: "Slovensko pevsko društvo Prešern"? In ako tem rojakom že izraz: "Slovensko" preseda, pa naj bi vsaj bilo: "Pevsko društvo Prešern" nikakor pa ne: "Slovenian Glee Club"! S takimi kozli se smešimo in kažemo, da se ne zavedamo rodne zemlje in svoje narodnosti.

To je en dokaz zakaj nas druge narodnosti Slovkom ali Slavoncem prištevajo.

Pa še valiko drugih primerov imamo, ki dajejo povod ptujcem našo narodnost dvomiti.

Rečimo, da smo v krčmi, kjer se shajajo Slovenci, Čehi, Angleži itd., kar na enkrat pa se dvigne na trebuhu in salu premožna oseba in začne govoriti in vpiti: "Ti si Čič! Mi smo pa hajdci!" Kaj si vendar pivec drugih narodnosti mislijo, ne vem. Nič dobrega, to pa gotovo!

Drugi slučaj slavnostja je takozvani močje "ta kratki, rogovilasti". Če potrebno se ti desetkrat

priduši, da je Slovenec, seveda kadar druge narodnosti ni zraven; pride pa močje s rojakom skupaj, takoj začne angleščino lomiti, da je jo! Ako stavka zaključiti ne more začne e-e-e-e, ako pa še to ne pomaga pa začne s paleem in srednjim prstom tleskati in z vladarsko roko po zraku besede ločiti, dokler končno stavka ne zaključí. Ravnotakisto dela, kadar prav preklicano "farba" v kojem poslu je bolji mojster kot pa v svojem rokodelstvu.

Toraj ta pritlikavec je Slovenec, in radi tega ker slovenskega jezika dobro ne razume, mu ne zamerimo, če včasih "slovenščino" z "nemščino" zameni, hoteč reči: "Wir" sprechen auch "Teutsch"! in pokazati koliko ve in zna.

Ne zanikamo, da ni nemščina tudi nekak vzor znanja, čuli pa smo, da ga je neko plemo Culukafrov radi njegovega obnega oziroma vsestranskega znanja, za svojega "Hetmana" izvolilo.

Vidite cenjeni slovenski čitatelji to so pogubni momenti za razvoj slovenskega značaja v Ameriki.

Kje je ponos, s kojim bi pokazali, da smo člani ponosne zgradbe — Slovenije? Nikjer! —

Da se to zamore zgoditi, bodi dolžnost in naloga vsih tistih, katerim še ni umrla ljubezen do domovine in do slovenskega naroda, da svoje za dom in narod otrple in zaspane sobrate zbude, privedejo jih zopet k zavesti in jim veepijo v njih sreca ponos na svojo narodnost in priznajo ne le samo doma za pečjo ampak tudi v tujini, da so — Slovenci! —

Bratje! Osnujte si bralna društva, čitajte dobre, prostomislahe, napredne časnike in knjige. Edino tem potom pridemo do prepričanja, da v edinosti, slogi in domoljublju je moč!

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Ivan Batič, Claridge, Pa. Naslov poštenjakoviča Ivana A. Kaker je: 629 Laflin St., Chicago, Ill.

— Fran Bizjak, Leadville, Colo. Vaš dopis prejeli, ali žalibože privobiti ga nismo, kajti Vaš dopis je v preostalištvu s oglaš. O tem smo Vam pojasnili v privatnem pismu.

Pomislite, da oglaš vzdržujejo list, kajti, ko bi samo od naročnice živeti mogli, bi že zdavna v Avilovem grobu spali. Ko bi se slovenski delavci malo bolj za njih lastno glasilo zanimali in nekoliko bolj za list agitirali, bi prav gotovo ne prišli v take denarne zadrege in se morali opirati na oglaš ptujcev za vsebino katerih pa mi nikakor ne jamčimo. Dajte, agitirajte za list in dobite dovolj naročnikov, vsaj toliko, da bomo izdatke pokrili in boste prepričani, da se potem na takovih oglaš ne bomo ozirali temveč rajši prinašali na dotičnih prostorih zanimivo in poučno čtivo — pa brez zamere. S pozdravom Upravištvu in Uredništvu.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Amicus, Cleveland, O. Vaš dopis prihodnjič. Zdravstvujte!

Bolečine v hrbtu in nogah

izginejo popolnoma, ako se ud parkrat nariba z

Dr. RICHTERJEVIM

Siro Pain Expellerjem

Rodbinsko zdravilo, katero se rabí v mnogih deželah proti reumatizmu, sciatiki, bolečinam na straneh, neuralgiji, bolečinam v prsih, proti glavni in zobobolu.

V vseh lekarnah, 25 in 50 centov.

F. AD. RICHTER & Co.

215 Pearl St. New York.

DON'T BE FOOLISH!

Angleški izgovor pravi: "Don't be foolish" in ne plačaj za izdelano obleko po \$15.00 \$20.00 in \$25.00 ako si lahko izbereš boljše blago in pustiš oblekonarediti po meji za isto ceno. Poskusi pri nas, in prepričaj se o istinitosti. Ako ti pa delo ne boče po volji dobiš svoj denar nazaj pri

THE CO-OPERATIVE TAILORING & G. M. COMPANY.

CHAS. TYL, MGR.

783 SOUTH HALSTED STREET,

CHICAGO

Rodovitna zemljišča v državi Michigan Ogemaw County po \$7.50 v Missouri \$8.50 naprej in v Texas \$15 naprej akter.

Obdelana in neobdelana zemljišča v vseh državah Amerike

Vozne listke (šifkarte), zavarovalnine, pošiljanja denarja na vse kraje, izterjevanje zapuščnine in vsa notarska dela po najnižjih cenah preskrbi

John J. Pollak,

534z W. 18th St., Chicago, Ill.

POZOR ROJAKI!

Slika predstavlja oro s zlatom pretegnjeno (Gold filled.) in z dvojnimi pokrovom. Size 16

JAMCI SE ZA 20 LET.

Ura ima kolesje najboljših ameriškanskih izdelekov (Elgin, Waltham ali Springfield) ter ima 15 kamnov

Cena je sedaj samo

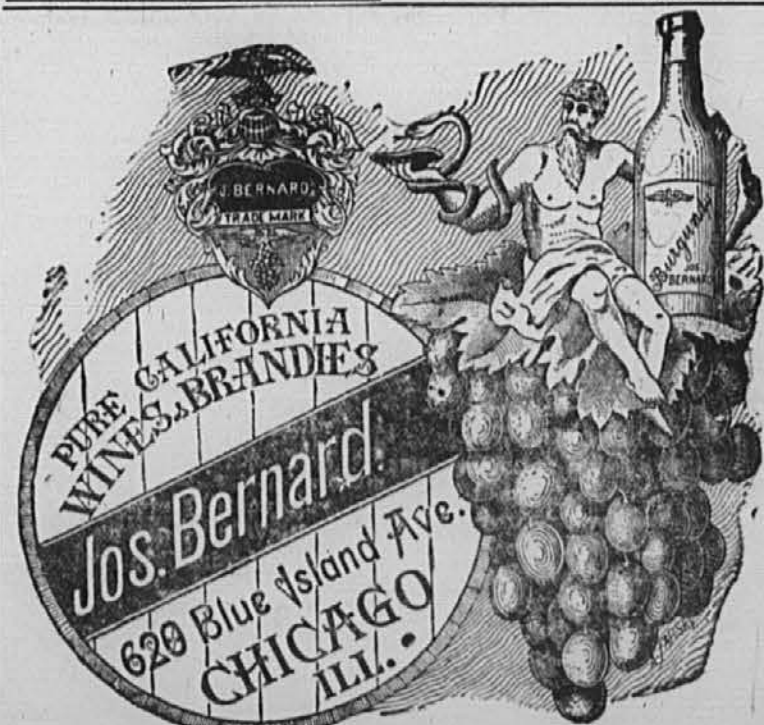
\$13.00

Za obilno naročbo se priporočam spoštovanjem

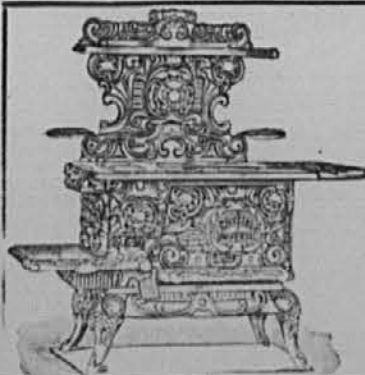
Jacob Stonich,

72 E. Madison St.

Chicago, Ill.



Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijske in inozemske vino. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pilsil boljše kapljico. Vsi dobro došli!



Trgovina z železnino, pečmi, preprogami in z vsem pohištvo

Dobro blago po nizki ceni pri

V. Kobzina-tu

580-582 Blue Island Avenue, CHICAGO, ILL.

Pozor!

Slovenci.

"Salon" z MODERNIM KEGLJISCEM

Sveže pivo v sodčih in luteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijake smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Pozor!

VESTI IZ STARE DOMOVINE IN iz jugoslovanskih pokrajin.

S Stajarskega Posavja se nam pojavlja sledeča, vendar resnična zgodba: Iz za zadnjih državno-zborskih volitev dobro znani in uplivni župnik (katerega ime pa tu ne navedemo), ki ljudstvu vedno pridiguje o vzdržljivosti, o postu itd., je na dan pred praznikom Vseh svetnikov — za naše duhovnike gotovo zapovedan post! — imel korst, dve ženski sta prišli z detetom v župnišče, da bi častite ga pozvali v podelitev zakramenta. Prečastiti je bil pri oledu in kuharica mu je ravno nesla pečeno piščico v okrepčilo! Počastni ženi to videvši se zelo začuditi, češ, danes tako velik post, a "gospod" jedo "piščance"! Kar pridrvi prečastiti sam iz sobe ter zaročni nad ženskami: "Kaj, jaz ljubko jem, kar čem, ve pa tudi, kar hočete! Če pa pridigujem drugače je to moja stvar." — V jezici je bila izrečena pametna beseda, ki pa tudi kaže, da na vse to ni nič dati, kar duhovniki morajo pridigovati.

Promet s kranjskimi vini. — V zadnjih 4 tednih se je kupčija s kranjskimi vini prav dobro razvila: po vseh kolodvorih v izključno vinorodnih krajih vlada živahno vrvenje. Najživahnejši promet z vinom je pa v krškem okraju. Od zadnjega vinskega semnja, t. j. od 24. oktobra, je na krško-videmskem kolodvoru vedno polno voz vina, makro, da je vsled pomanjkanja železniških voz komaj naprej spravljajo. Iz tega okraja je že šlo v tem kratkem času na tisoče hektolitrov vina največ v Ljubljano in na Gorenjsko. Istotako razmeroma živahna kupčija vlada tudi na Vipavskem, nanje v Belokrajin, češar je pa oddaljenost od železnice širiva. Pa tudi ti bodo kmalu rešeni. Vkljub živahnemu prometu se še vedno po vsej Dolenjski in po Vipavskem še mnogo vina.

Državna subvencija. Občina Laža pri Sencu je dobila za napravo vodne shrambe 4000 K. državnega prispevka.

Odprava kazni uklepanja v verige v Bosni. Od 10. t. m. so odpravili v Bosni in Hercegovini kazni uklepanja v verige. Doslej so bili namreč tam obtoženi obsejani, da morajo svojo kazni prestopiti uklenjeni, kar je vsakokor grda srednjeveška in nečloveška navada. Uklepanje v verige ostane samo v navadi kot disciplinarna kazni upornih kaznjencev.

POZOR!

Člani društva "Slavija", št. 1, S. N. P. J. se stem opozarjajo, da se vsi v nedeljo, 8. t. m. ob 2. uri p. p. celoletna seja. Na dnevnem redu o volitve novega odbora za prihodnje leto in druge važne točke. Pridite vsi! Z bratrškim pozdravom.

Frank Klobučar, predsednik.

Naši potujoči zastopniki.

Frank Budna se nehaja sedaj v državi Wyoming; Peter Gešl v državi Michigan in Ludvig Mayer v državi Indiana. Pooblašeni so pobirati naročnine in oglase za "Glas Svobode" in drugo. Rojaki — somišljeniki jih najtopleje priporočajo.

Upravištvu "Glas Svobode."

17 JEWELLED RAILROAD WATCH

Patentiran, najljubši, za moške ali ženske, iz **SOLID GOLD**, filled z izposkrbljenim drobnim pokrovom, drži vedno korektni čas, primerne dekoracije na železnici, **JAMČENA ZA 20 LET**. Za polnjenje 40 dni, polnjenje to ure na vsakih 100 milj. C. O. D. za 13 in 15 vseh stroške, en pregled, in skoni, kot se to reprezentira NE PLAJAJ NITI EN CENT. Pomislite, da lahko plačate 100 centov za to ure, ki vam je kupila od domačega zlatarja. Poskusite jo, ki je polnjenje verjeto in izredno dobro, z vsakega zlatarja.

EXCELSIOR WATCH CO., 505 CENTRAL BANK BLDG., CHICAGO, ILL.

Rojaki, kam boste šli na starost?

"Na kmetijo!" odgovor popolnoma kratek in velikega pomena. Izvrstne prilichnosti se vam sedaj nudijo za nabavo lepih posestev v južnem delu države Missouri. Na prodaj imam lep svet obdelan in neobdelan, kakor si kateri želi in kolikor hoče. 40, 80, 160 ali pa še več akrov v jednom ali več kosih pod zelo ugodnimi pogoji. Sedaj je čas, da kupite zemljišče dokler so cene primerno nizke, kajti cena zemljišča raste s slehernim dnem. 18 Slovencev s posloval sem kupijo prelepih farm v Missouriju. In zakaj bi ne vam? Večina teh kupeev ima že prepise in lastninsko pravico od Title in Trust Co. ali pa od bank potrjene.

Tekom prihodnjih deset letij se bode štela naselbina v južnem Missouriju jednim največjim slovenskim naselbinam v Ameriki in svet bode desetkratno, da celo sto-kratno podražal.

Naložite toraj svoj krvavo zaslužen denar v gotovo in varno zemljišče.

Se nekaj! Slovenci. Pozor!

Na mnoga vprašanja in zahtevanja rojakov, kje bi se dobilo fino sadno drevje, trtje in semena v obče, obrnil sem se na Washington, D. C., od kod pa sem dobil nasvet, da naj se obrnem na sledeče tvrdke in sicer: Stark Bros. jedna največjih drevsne na svetu, potem Herman's Grape Nursery in American Seed Co. Čast imam zastopati gori omenjene tvrdke in vsa tozadevna naročila so dobrodošla.

V zalogi dobite vse vrste drevov od visokosti po 5—7 čevljev in v vrednosti od 12—55 ctov.

Trtje cepljeno (sadike s koreninami) za ceno od \$2.50—\$9.100 komadov. Razna semena, kakor: "Rex" zelje, glave težke po 15 do 25 funtov, vse vrste tobak, 50 vrst fižola, avstrijska koleraba, 6—15 funtov težka debela repa, vse vrste sočinja in vrtnega semena. Pišite za pojasnila in cenike. Trgovalcem posebno nizke cene dovoljene.

Na vsak način obrnite se zaupno na spodaj podpisanega.

F. GRAM

576 W. 21st St., Chicago, Ill.
Zastopnik zemljišč v juž. Missouri
Stark Bros., največje drevsne sveta

Hermann's Grape Nursery in American Seed Co.

Ljubezen do življenja.

Kolikor nas je vsi ljubimo življenje in radi živimo njega dobro. Le malo je takih ljudi, ki so izgubili ljubezen do življenja, le malo jih je, ki se ogibajo družine, ti so navadno zmedeni in mračni. Ti ljudje so bolni in jim ne smemo zameriti. Njih kri ni čista, cirkulacija je prepočasna, njih nervi so slabi in rabijo dobro zeliščno toniko, da zopet ojačajo prebavne organe in jih prišili do normalnega delovanja. Tako in najboljšo krepilo je Trinerjevo zdravilno grenko vino, napravljeno iz čistega kalifornijskega vina in importiranih zelišč. Isto ima dvojno moč: zeliščna ležijo vneta notranjstveno zelišča in črev in vino jih ojača, da tem lažje in uspešnejše delujejo. Poskusite in presenetil vas bode rezultat poskušnje. Dobili boste slasten okus do jedil in prebavljali boste iste regularno: vaši nervi in mišice postali bodo jačji, kri in pamet čistejša, da počutili se boste prenovljenega, hrepenčnega po višjem, bolj energetičnega in življenja se vam zdelo krajno. Rabite to zdravilo v vsakem slučaju in pomagane vam bode.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josipu Trinerju, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Če se France Ivenčič oglasi in nam naznači njegov naslov, bode pisal nekaj zelo zanimivega (49—10).

Radi neobičajno slabih razmer na trgu Vam ponujamo nekatere predmete po neobičajno žnižanih cenah.

Našo zimsko zalogo smo znatno pomnožili zaradi slabih razmer na trgu. Kupili smo ker se nismo mogli premogavati, blago smo dobili pod pravo vrednostjo. Sedaj pa moramo razpečati vsaj toliko zaloge, da napravimo prostor za razložitev božičnega blaga. Peschnost v vsakem oddelku prodajalne.

Oglejte si cene na nekaterih predmetih.

SAMO ZA TA TEDEN.

Dobre kakovosti Tennis flanela, rožasta, modra
paralelni črtana, najboljše vrste,
10c za yd samo..... **6 1/2c**

Najbolje vrste Perkal za posteljino, rudeče in
bele barve (kvadratast in črtan) yd po **7 1/2c**

36 palcev široko, importirano platno za pod-
glavnike, najboljše tvarine, vredno 45c
yd sedaj samo **27c**

Vrste 1 1 sukna deklet, delane
iz čiste solne in v različnih barvah, raznega kro-
ja in mode — od 8 do 14 let v vrednosti
do \$8.00 to prodajo samo **\$3.98**

Ženske suknje (kiklje) finega izdelka in temne
barve, navadna mera, resnična vrednost
\$3.00 to prodajo samo **\$1.98**

Fancy Dress Plaids za otročje in dekliške oble-
ke in jopiče, nekateri v vrednosti 45c, yd
po **29c**

Moške Srajce. Črne in belo pisane srajce za
delo, močne tvarine in dobrega dela, na-
vadna cena 50c, ta teden samo **39c**

Zelo krasno, volneno sukno za oblek — posebne
širokosti, srednje teže kakor tudi zelo težko med
istimi je tudi najnovejše mode suknja vsa
vrste barv v vrednosti po \$1.25 yd za **89c**

Volneno sukno in sicer: Venetian, Nuns Veiling
Panama, Henrietta, Granite, in razna druga
sukna, različnih barv in kakovosti v
vrednosti do 76c, yd za **59c**

Moške rokavice. Moške pletene rokavice s prsti
črne, ali mešane barve. Velika izber v vred-
nosti po 75c par jih dobite sedaj par po **39c**

Otročji čevlji, šnerani ali s gubi, krasno izdelani
v velikosti od 2 do 8 — prava vrednost
\$1.00 sedaj samo za par **57c**

Pokrivala za postelje, popolnoma velikosti, naga
čena s čistim bombažem, pregrnjena s silko-
nom, dober šiv, vredna po \$1.25, če se
požurite samo **75c**

Finii, volneni Tricot flanel s belimi snežinkami
in različne postavne barve vsekako
vreden po 39c yd za **29c**

Kadar prideš v prodajalno povprašaj p nadzorniku
FRANK STONICH.

W. Kolacek & Co.
559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE

Dr. R. Micke, Medical Director.

Ako je človek bolan, takrat šele zamore ceniti veliko vrednost zdravja. Trdno zdravje je največja sreča za vsakega človeka, za bogatega, kakor tudi za revnega. Za bogatega, da za-
more uživati življenje v vseh razkošnostih, za revnega pa, da zamore preskrbeti vsakdanji kruh
za-se in svojo družino, ker brez tega ni življenja za njega.

Skrb za Vaše zdravje je Vaša največja dolžnost v življenju. Ako Vi dopustite, da Vaše
zdravje polagoma hira, ter slediš popolnoma zapadete boleznim, s tem ne zakrivite samo Vaši lastni
osebi, ker isto ne spada samo vam, ampak tudi Vaši družini, Vašim prijateljem in Vaši domovini.
Ako toraj zdravje zanemarite, ko imate priliko se ozdraviti, ni za Vas nobenega oproščenja.

Vsi oni, kateri so trošili čas in denar za zdravila, a brez uspeha; naj takoj natenko opišejo
svojo bolezen našemu glavnemu zdravniku, kateri je gotovo že mnogo bolnikov z jednako boleznijo
imel v svojem zdravljenju, kateri so dosegli zaželjeni uspeh ter popolnoma ozdravili.

Mi namreč pri nakupovanju in pripravljanju zdravil ne gledamo na to, če ista malo več
stanejo, samo, da imajo po zavžitju pravi uspeh pri bolniku.

Pisma, katera vsaki dan prihajajo od bolnikov, kateri so že popolnoma obupali nad svojim
zdravjem in kateri se danes vesele boljšega zdravja, kakor kedaj poprej, dovolj jasno pričajo o tem.

Citajte nekaj tistih zahvalnih pism ter slušajte, kaj oni poročajo, kaj je on storil za nje,
kateri so morda ravno na taki bolezni bolovali, kakor Vi, kajti on zamore tudi za Vas storiti to,
kar je za druge storil.

Cenjeni Collins M. I. I.

Vaše pismo sem prejel, ter
vam pošilam svojo sliko, katero
priobčite v časopise ter se vam
zahvaljujem za Vaša zdravila,
katera so mi pomagala, kakor
vam je znano, da sem v 8 dne-
vih popolnoma ozdravil.

Se vam še enkrat zahvaljujem
in vsakemu Vas priporočam Vaš
hvaležni

Martin Krivic,

812—6. St. Racine, Wis.

Directorju Collins N. Y. M. I. I.

Vas prav lepo pozdravim in
se zahvalim za ozdravljenje moje
bolezni, ker vem, da ni doktorja,
kateri bi mogel človeka tako
hitro ozdraviti, kakor Vi. Ko
sem zdravila prejel ter jih pričel
točno po Vašem predpisu rabiti,
jih nisem še polovico porabil, pa
sem bil popolnoma zdrav, kakor
poprej.

Vas še enkrat zahvaljujem in
vsakemu Vas priporočam. Vaš
hvaležni

Josip Gulek,

Box, 26 Broadhead, Colo.



Martin Krivic

ZATORAJ ROJAKI! ako ste bolni, pridite osebno ali nam pismeno naznanite Vašo
bolezen in vse simptome. Mi pošilamo zdravila na vse kraje sveta, za katera se tu v Zjedinjenih
Državah plača pri prejemu. Ako se pismeno obrnete na nas, pišite v svojem materinem jeziku,
ker mi imamo nad 24 izurjenih tolmačev in Correspondentov za vse Evropske jezike, tako zamorete
odgovor in natančno pojasnilo o Vaši bolezni dobiti v Vašem materinem jeziku.

Vsa pisma naslavlajte na slediši naslov:

The COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE.
140 West 34th Street,
NEW YORK.

Uradne Ure od 10—5 v tednu in 10—1 ob nedeljih in praznikih.

Ako ne morete dobiti Severovih zdravil pri Vašem lekarnarju pišite nam, mi Vam povemo, kako jih dobiti.

"BIL JE le NAVADNI PREHLAD VNDAR-"



Pogostoma slišimo mater, ki se toži: "Ako bi jaz bila vedela! Mislila sem, da je bil samo navaden prehlad, ki se je pa spremeni v davico in otrok je moral umreti!" Pomnite, da bolečine v grlu, hripa, davica in tudi jetika se začnejo z prehladom, in da je prehlad jako nevaren pljučni. Vzemite včasih in zdravite prehlad z

Severovim Balzam za Pljuča.

To zdravilo je eno najboljših v Severovi lekarni, ker vedno uspešno deluje. Čitajte kaj pove g. J. Blaszcak, Springvalley, Ill., kako je ozdravilo njegovih 4 dečkov:

"Moji štiri dečki so trpeli na prehladu, čital sem pa o Severovem Balzamu za pljuča, katerega sem naročil eno steklenico za 50c, ki jih je naenkrat ozdravil. Nisem mogel verjeti da bi katero zdravilo moglo tako hitro pomagati, za to z drugimi, ki so bili potolaženi z pomočjo tega zdravila, kličem vedno hvale istemu. To je najboljšo zdravilo za pljuča, ker je ozdravilo našega soseda Batoni Petlik, ki je imel nered v pljučih tri leta, in je rabil zdravnik tu in v Chicagu brez pomoči."

Cena za Severov Balzam za pljuča 25c in 50c

Prodaja se v vseh lekarnah. Zdravniški nasvet pošljemo na zahtevo vsakemu zastoj

Petnajst kapljic dokonča delo.

Vzemite petnajst kapljic Severovega Zivljenskega Balzama tri krat na dan in videli boste okrepljeno okusa, pokrepčano življenje ter daje moč pri delu in veselje. To je dobra tonika za spomlad in jesen.

Cena 75c.

Zdravilo za vsak glavobol.

Marko Sodja iz Crested Butte, Colo., piše nam, kot sledi: "Ni zdravila, ki bi preskosilo Severove Praške zoper glavobol in nevrologijo, ki zdravijo vsak glavobol in se je zanesti na nje. Priporočam jih vsem svojem prijateljem. Pošljem ob enem naročilo za nekaj več teh Praškov, ker nočem biti brez njih."

Cena 25c

Popačen obraz radi spuščajev.

Pogostoma je videti moškega ali ženske, drugače lepega lica, popačenega od spuščajev ali kožnih bolezni. Vse to pa povzroča slaba kila. Ako Vas kaj podobnega nadleguje je najbolje, da začnete rabiti Severov Kričistilec in spoznali boste hitro premembo.

Cena \$1.00

Kamenček v mehuru.

Ako Vaše obisti in jetra ne delujejo redno je to znamenje, da imate kamenček v mehuru. Bolečina pride jako hitro, a odstraniti je pa ni tako hitro mogoče. Ohranite tako imente organe v pravem redu, ako rabite v takih slučajih Severovo Zdravilo za obisti in jetra. To stori več kot zdravnik. Cena 75c in \$1.25

Vprašajte Vasega lekarnarja za Severov Almanac.
DČBITE GA ZASIONJ.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštnim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street

Chicago, Ill.

MOČNO BLAGO.

Najbrže, da ste videli že kako oznanilo in si predstavljali, kako po ceni se blago dobi. Ali se spominjate, kako slabo blago ste dobili in si sami sebi rekli: "Nikoli več tam ničesar ne kupim". Večina nas ima tako skušnjo, in če je vi niste imeli, štejete se srečnim. Mnogokrat vidite take predmete oznamovane in tako lepo popisane, da se vam prikljubijo in si jih hočete nabaviti. Grete in si jih ogledate in najdete, da niso niti polovice one vrednosti ali kakovosti kakor opisano. To je glavni vzrok, da mi ne navajamo naših cen po oglasih. Nekatere prodajalne trde, da cena tega ali onega predmeta je za polovico znižana. Mi tega ne storimo, kajti vsakdo vé, da nekaj dobička moramo imeti, ker sicer ne bi mogli eksistirati. Naša trgovina obstoji vže 15 do 20 let in to dokazuje, da zadovoljimo ljudstvo. Pridite k nam in si ogledajte blago in ceno. V zalogi imamo najlepšo vrsto oblek, slamičnikov, klobukov, letne spodnje obleke itd.

Pridite in ogledajte si naše vzorce za možke obleke.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagu in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače—"atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC

617 S. Centre Ave. blizu 19
ulice CHICAGO, ILL.

Vreme o Božiču

naj bo že kakoršno hoče, zeblo te ne bo, ako si misliš dobro zimsko obeko ali površnik, katero ti nredi hitro in po ceni



Victor Volk & Co.

izkušen krojač

838 1st St., La Salle, Ill.

RAZNO.

Žrtve kapitala.

Po poročilu predstojnika "Pennsylvania rudarskega urada", Roderick, je bilo pretečeno leto v Pennsylvanski premogokopih 557 pri mehkih premogu, čitih. Ponesrečeni zapuščajo 1000 udov in 3410 otrok pod 10-letno starost. To je krščanski kapitalizem, koji dolar ima rek: V boga zaupamo!

Svetovna mirovna konferenca v Hagu je trajala 127 dni. Zastopnikom na čast se je priredilo 317 koncertov. Ti koncerti v skupni vrednosti so veljali \$1,523,600 dolarjev. Najdražji in najsijajnejši je bil koncert, katerega je dal prirediti zastopnik Brazilije Senor Barbosa, katerega so za koncert same rože stale \$5,000. Troški vseh zastopanih vlad na tej konferenci pa znašajo \$5,970,000, in za nič, prav nič!

Čenjeni čitatelji "Gl. Sv." se bodo spominjali, da je "Gl. Svobode" to zadevo že kritično označil, a pripomnil pa je: kako, da državni poslanci k tomu molčijo, da se tem mirovnim "pajacom" take ogromne svote tja mečejo za — oslovsko senco!

Vsaki razsodni človek mora znati, da vse mirovne konference ni drugega kot nesramni — humbug!

Hungarji se na stroške davkoplačevalcev po koncertih in gledaliških zabavljajo, doma pa v enem kotu ljudstvo lakote umira, a v drugem se pa kolejo liki divjih zveri!! To je za 20. stoletje škandal, kateri vse meje civilizacije presega!!!

Socijalni napredek.

Irska Socijalna Zveza s sedežem v New Yorku bode izdajala svoje glasilo "The Harp". Slednjem želimo obilo uspeha. Na zdar!

Preobrat.

Iz Appeal to Reason povzamemo sledeče: Major Edward A. Weed, tajnik lokalnega socialnega kluba v Ambridge, Pa., je bil 1. 1894 jetnišnikar in hud nasprotnik socializma. V svetovno znani Pullman stavki je bil on varuh Gena Dubsa — takrat pod ključem — leto tega nazaj poslušal pa je Debsov pileči govor — in glej — postal je socialist, hud nasprotnik kapitala in dober zagovornik in delavec socializma.

Čudna so božja pota!

Dr. Matija Pavelič, kateri je bil v starem kraju grozen in hud nasprotnik Slovanstva je bil na obtožbo g. Zottija radi poverjenja svote \$180 obsojen na jedno leto zapora v Western Penitentiary of Pennsylvania.

Važno.

Prigodom cesar Frane Josipove šestdeset letnice njegovega vladanja izdal je sledečo vojaško amnestijo: Vsi oni ki so prestopili do takrat vojaške zakone so pomilosteni vsake kazni. To se razuma, da vsi oni, ki so, predno so vojaško sukno na hrbet natkali, vojaški oblasti popihali oproščeni vojaške kazni, radi tega se smejo domov vrniti, vendar pa če so sposobni puško nositi, bodejo morali svoja leta odslužiti.

Pisatelj — hišnik. Pariški "Eclair" javlja, da je obitelj milijonarja Vanderbilta odpustila pred nekaj dnevi iz službe hišnika, ki so ga večkrat zalotili, da prisluškuje na vratih, vse prevoha po sobanah, a kar vidi in sliši, zabeleži v dnevnik. Zdaj so doglali, da ta hišnik ni nihče drugi nego znani romanopisec Sinclair, ko piše nov roman iz milijonarskega življenja, pa je vstopil pri Vanderbiltovih kot hišnik, da milijonarsko življenje spozna bližje.

Nikola Tesla naznanja, da bode kmalu zgotovil vez med zemljo in Marsom. Tesla namerava s kooperativno močjo Niagare sla pa upeljati brezžično zvezo z pla-

netom Mars, to je daljo od 40 do 100 milijonov milj.

Nekateri učenjaki trdijo, da planet Mars ni le obljuden, ampak, da žive ljudje na tem planetu že dalj časa in da nas prekašajo v izobrazbi. Ako se bodejo Marsjani zavedali Teslovega signala, upeljal se bo stalni kodes med našo zemljo in planetom Mars.

Resnične tajnosti iz ruskega samostana.

Tudi pravoslavni popje se ne razlikujejo od služabnikov drugih cerkva, kakor kaže sledeči dogodek, ki ga poroča "Pet. Gazeta": Leta 1900 je umrl predstojnik samostana arhimandrid Jezajja. Bil je štedljiv, da, karavnost skopuh ter je zapustil svojemu nasledniku v blagajni 245 milijona rubljev. Novi predstojnik arhimandrid Kosnili je začel tle denar takej porabljal za zidave in popravila ter je izdal v te namene 2,615,000 rubljev. Vsled tega je nastal primanjkljaj 115,000 rubljev. No, v letnih dohodkih samostana 213,000 rubljev je bilo dovolj pokritja. Arhimandrit je vladal 7 let ter bi moralo razin pokritja stroškov biti sedaj v blagajni še 1,163,000 rubljev gotovine. Toda v blagajni niso našli niti kopejke. Nekega dne ni bilo niti denarja, da bi samostan plačal drva, kmetu se morali postaviti vrednostne papirje. Verniki seveda niso slutili, kako se živi za samostanskimi zidovi, dočim so si kmetiči odrgavali od ust, da so dajali kutarjem. V samostanu je popivanje in hazardno igranje bilo na dnevnem redu. — Za časa znanih slavnosti, ko so prepeljali truplo Aleksandra Nevskega, so arhimandriti igrali z vsakovrstnimi damami za tisočake. Dirigent metropolitanskega pevskega zbora J. Ternov je zaigral pri tej priliki 3000 rubljev. Srdit vsled izgube je ovidil samostan koncilu, da se igrajo v njem prepovedane igre. Večkrat so se pobožni bratje stekli med seboj zaradi goljufanja pri igri. Večkrat so prirejali menihi v samostanu koncerte za povabljenje. Počabili so na videz pobožne, sicer pa lahkožive ženske in koncertiralo se je do petelinovega petja.

Bryan — denarna kriza.

Znani demokrat Bryan je v svojem zadnjem govoru predlagal, da bi vse nacionalne banke vložile v državno blagajno toliko varšine, kolikor vlog bi imele. To pa zaradi tega, da bi vlagatelji bili varni pred bančnim bankrotom in radi varšine pretečih kriz, povedati pa ni hotel, kaj je namreč vzrok sedajni krizi, kajti ko bi to storil, udaril bi samega sebe po zobeh med tem pa tudi prislonil zavišnico ne le samo republikanski, temveč tudi svoji demokratski stranki.

Ne vemo, od kod toli pogum za-jemati vodo iz socialne reke in potem skušati odpreti strugo, po kojej bi plovela republikanska ali demokratska barikada.

Od kod je dobila demokratska barikada, administracija idejo municipalne lasti? Na vsak način od socialne stranke in to stranko so oropale lastnih idej in jih potem tako preustvarile, da so zamogli sebi-čevalo peti in žepe polniti na stroške socialne stranke.

Kakor pride Vaš denar

najvarneje v stari kraj?

Pošljite ga po Mohor Mladicu, 617 So. Center Ave., Chicago, Ill. On je v zvezi z g. Sakserjem v New Yorku in pošlja denar varno, točno in zanesljivo na določeni kraj.

Ako potujete v stari kraj ali želite koga svojih sorodnikov ali prijateljev vzeti v Ameriko, potem kupite vozničestek istotako pri Mohor Mladicu. On Vam preskrbi dobro in hitro vožnjo po najnižjih cenah.

MOHOR MLADIC,

617 So. Center Ave., Chicago, Ill.

J. J. DVORAK & Co.
UNION CLOTHIERS AND TAILORS.
598-600 BLUE ISLAND AVE.

PREGLED KRIZE.

Dalje iz 3. starni.

japonska vojska, imeli smo dobre čase in dobra leta. Kmet na polju je polnil žitnice, spekulant v mestu in na deželi kupoval je prično žito in druge surove izdelke in plačeval se primerno ceno za rje, tovarne so ropotale dan in noč, železnice in trgovske ladije vozile in prevažale so surovo in izdelano blago iz kraja v kraj. Vse je cvetelo in tudi zavedni delavci je dobil še dokaj primerno plačo. Tako je šlo vse dobro do zadnjih par mesecev. — Delo se je polagamo ustavljalo, tovarne zapirale in brezposelni delavci je začel pohajati po ulicah, iskajoč dela.

Ta sedajna kriza ni nikakor posledica bančnega poloma v državi New York (primerjati pa se da s ono iz leta 1825 po oni grozni, krvavi vojske z leta 1815.) Tudi izrek in obsodba zveznega sodnika M. K. Landis proti John D. Rockefellerju za globo 29 in pol milijona dolarjev ni temu vzrok.

Predno pa nadaljujem, naj omenim kratko zgodbo, ki se mi je pripetila v bližnjem mestecu K. Bil sem na opravi in tako se je pripetilo, da smo iz raznega pogovarjanja zašli na krizo.

Govornik, ki se je počutil zelo ponosnega na svoje znanstvo (?) je zatrjeval, da glavni vzrok te krize je kazen od \$29.500.000, katero bi moral Janez D. plačati. Janez D. pa se je radi tega tako razjezil, da je pobral ves denar iz Ameriških bank in ga poslal na Angleško, zaradi tega so banke začele pokati in evo — ti krize. — "Špaso", kaj neda?!

Vzrok krizam ni vojska ampak krivica tisti na glavah kapitalističnih anarhistov! Da jim tem lažje pribijem ta zločin na njihove črne duše, naj se sklonim na siedeče:

Slavno znani penjak Karl Marx pravi: "We have double possible labor, first is the Seller of labor power and the second is the Purchaser of labor power. Ta odstavek je velikega pomena in se da pojasniti na sledeči način:

Recimo, da delavec dobi 50 dolarjev mesečne plače, a proizvede pa 100 dolarjev vrednosti; tovarnar dobi 50 dol. čistega dobička. Stem pa tovarnar še ni zadovoljen radi tega, ker je prebrisan, poviša delavčovo plačo za 10 dol na mesec, tako da delavec dobi 60 dol. na mesec, to se mu pa še ne sanja, da ravno takrat povišala se je tudi cena izdelkom za najmanj 100 odstotkov.

Pomisli! S tem poviškom nisi le cropan tega kar zaslužiš ampak cropan si dela — obstanke!

In zakaj? N. pr. če imaš večje izdatke kot dohodek moraš prej ali slej bankrotirati in če nimas denarja, da bi pokupil od tovarnarjev na trg pripeljano blago — posledica je, da se skladišča napolnijo — in treba je prenehati z delom — nimas denarja, da bi ga v banko nosil — nastanejo bančni polomi in — kriza je pred durmi.

Glavni vzrok krize ne tiči niti v vojski, niti v denarju, niti v kazni, ki jo je naložil sodnik Landis gologlavemu Janezu, ampak v overprodukciji t. j. v izdelovanju blaga v preveliki množini.

In kdo je kriv overprodukcije? Delavci ali kapitalisti?

Nihče drugi kot kapitalisti sami, kajti oni vodijo industrijo, oni regulirajo produkcijo in oni so radi tega krivi tisoče in tisoče zlo.

činov izvirajočih iz — od delavev preklinjane — krize.

TOM. KYTLICA

UNIJSKI TESARSKI MOJSTER

1294 Trumbull Ave., CHICAGO.

Sprejema vsa v njegovo stroko spadajoča dela po najnižji ceni, in se priporoča za obilna naročila.

VACLAV DONAT

izdeluje neopojne pijače, sodovico in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Tel. Canal 6296

MATIJA ERKLAVEC.

Edini slovenski krojač v Chicagu naznanja slav. občinstvu, da ima sedaj veliko zalogo vsakovrstnega blaga v izdelovanje novih oblek kakor tudi v popravilo starih vse po zmerno nizkih cenah

624 South Centre Avenue. CHICAGO

Slovenska gostilna pri Franc Čehu.

Rojaki, kateri žele piti naravno, doma izdelano vino, naj se oglašijo pri meni. Potupim rojakom dam stanovanje in hrano po nizki ceni. Točim vse ostale pijače, ki spadajo v gostilni. Priporočam se v obilen obisk. S spoštovanjem

FRANK ČEH

568 S. Centre Ave., Chicago.

Emil Bachman,

580 S. Centre Ave., Chicago.



Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in druge potrebščine.

NOVO SLOVENSKO GOSTILNO JE OTVORIL

Frank Hudale

na

611 So. Centre Avenue Chicago.

Slovenem in drugim bratom Slovanom se toplo priporočam za obilen obisk

S spoštovanjem Frank Hudale

TELEFON CALUMET 1678

Najfinejše fotografije izdeluje vendar le samo

P. Schneider

FOTOGRAF

2222 State St., Chicago.

Cene zmerno — postrežba hitra.

Slovanska brivnica.

610 S. Centre Ave., Chicago.

Za obilen obisk se priporoča

JOHN HORVAT, lastnik.

Edward Pauch

gostilničar

663 Blue Island Avenue CHICAGO.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno dvorano za zabave in zborovanja
TEL. CANAL 7641

PRIJETNO ZIMSKO IN POMLADANSKO

vožnja v Italijo in druge kraje ob adrijskem morju vam preskrbi stara zkušena

CUNARD LINE

PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN GIBELALTAR, GENOVA, NAEPEL ITD.

LEPI, VELIKI IN NOVI
PARNIKI NA DVA VIJAKA
"CARPATHIA" 13,600 ton.
"SLAVONIA" 10,600 ton.
"PANNONIA" 10,000 ton.
"ULTONIA" 10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo
NARAVNOST V ITALIJO.

Obrnite se do naših zastopnikov kateri Vam dajo potrebna navodila o cenah in času kodaj parniki odplnejo.

F. G. WHITING, ravnatelj.
67 Dearborn Str. CHICAGO

KOTAS BRATA

LASTNIKA GOSTILNE IN RESTAVRACIJE
na 535 Blue Island Ave., Chicago.

Priporočava svoje dvorane za stode, veselice itd. Vsako nedeljo popoldan izborni koncert. Vstopnina prosta.
TEL. CANAL 2017

W. SZYMANSKI
624-626 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO.
TEL. CANAL 597

ROJAKI CITATELJI

Pri meni dobite pohištvo, razno kuhinjsko opravo, porcelanasto in stekleno posodo; podobe, svetilke žimnice in divane. Z eno besedo kar se pohištva tiče vse; od začetne črke. A do končnice Z. Proti plačilu ali na broke.

Dobro blago po najnižji ceni. Edina polska, in sploh največja zaloga pohištva na severozapadni strani mesta.

21 let v tej trgovini.

Prepričajte se.

EMPIRE SPECIAL 23 JEWELLED ADJUSTED RAILROAD WATCH

\$5.25

Nekaj finega, toje ura, kakršne se za to ceno še ni ponujalo. Za njo posebno dobro izbrano je kolesovje, dobro urejeval, se navaja in regulira. Pokrov je, tako imenovani "Jeweler Silver". JAMČENA 30 LET. Eden najstarejših in najzanesljivejših zlatarjev pošto to ura na vsak naslov za \$5.25 ali pa jo odpelje C. O. D. na vašo najbližjo ekspresno postajo, da jo pregledate, in ako je ne, dovoljna ne plačate ničesar. cent, ako pa je primerna vsaki po \$35.00 RAILROADURI potem plačate ekspres agenta \$5.25 za ura sozne troške in ura je vaša. Dobite fino verižico in privezek z uro vred brezplačno. Eno uro darujemo, ako jih kupite šest. Cenik brezplačno.

Naslov. P. M. FRETHER & CO., 52 Dearborn St., Chicago, Ill.

KRITIČNI MOMENT.

Kadar kak član družine zboli, takrat mora biti odločitev hitra; razven v slučajih neprebavnosti, ali ne slasti do jedil, in da se počutite slabe, kar ne šteje mo kritičnim momentom, in to tudi vemo.

Vsako najmanjšo hrano redno prebavijo, pomnožujejo kri, in odstranjujejo vsako nevarnost od telesa. Kadarkoli se vam torej prijeti, da

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

je najpripravnejše zdravilo za take belezni, s katerimi se hitro in zanesljivo ozdravi. Izvrtno učinkuje na želodčne živce in pospešuje aktivno vse organe, tako, da vsako najmanjšo hrano redno prebavijo, pomnožujejo kri, in odstranjujejo vsako nevarnost od telesa. Kadarkoli se vam torej prijeti, da

nimate slasti do jedil,
se počutite utrujene,
imate teški glavobol,
nemorate mirno spati,
ali da ste blede je

čas, da uporabite Trinerjevo zdravilno grenko vino, ker le ono edino spravi vse prebavljenje zopet v pravi red. Dela, kri čisto, obraz lep, telo močno in živo mižljenje.

RABITE GA V VSIH POTREBAH.

NA PRODAJ V LEKARNAH in PRI IZDELOVATELJU

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Trinerjeva Brinjevec in Slivovka so nepresegljive pijače.
Uprašajte trgovce po njih.

'TRIGLAV' Zdravilna Grenka Vinska Tonika

TRIGLAV

"BAN JELAČIČ" Zelodečna Grenčica

CHEMICAL WORKS

Svoji k svojemu! Kupujte naše blago!

1646 West 22nd Street, Chicago, Ill.